

Kızıl Gülün Solmayan Hikayesi:

Willy'den Scholz'a SPD

Foto: Amely.com

SEBAHATTİN ÇELEBİ

1970'lerin sisli bir Varşova sabahında, Yahudi Soykırımı anıtının önünde diz çöken adam, sadece bir özür dilemiyordu. O an, Willy Brandt, savaş sonrası Almanya'sının vicdanı olarak tarihe geçecek bir sayfa açıyordu. Nazi zulmünden kaçıp Norveç'te direniş hareketine katılan genç bir adamın, yıllar sonra Almanya Şansölyesi olarak kendi ülkesinin karanlık geçmişiyle yüzleşmesiydi bu.

Brandt'ın hikayesi, aslında modern Almanya'nın da hikayesiydi. Sürgünde geçen yılları, ona bambaşka bir vizyon kazandırmıştı. Konuştuğunda, sadece politikacı değil, adeta bir halk ozanı gibiydi. İşçiler onu "Willy" diye çağırır, entelektüeller fikirlerine hayran kalırdı. "Daha fazla demokrasi cesareti" derken gözlerinde parlayan ışık, tüm bir nesli etkilemişti.

Soğuk Savaş'ın buz gibi atmosferinde, o sıcak bir nefes gibiydi. Doğu Politikası ile duvarları yıkmaya çalışırken, aslında zihinlerdeki duvarları da yıkıyordu. Her konuşmasında barışı vurgular, jest ve mimikleriyle samimiyetini gösterirdi. Hamburg'un işçi mahallelerinden Bonn'un şık koridorlarına kadar, herkes onun dilinden anlardı.

Bu hikaye, aslında sadece dört liderin değil, bir partinin, bir ideolojinin, bir ülkenin dönüşümünün hikayesi. Brandt'ın vizyoner sosyal demokrat politikalarından, Schmidt'in kriz yönetimine, Schröder'in neo-liberal dönüşümünden Scholz'un teknokratik pragmatizmine uzanan yol, belki de çağımızın en büyük siyasi dönüşümlerinden birini anlatıyor.

"Der Macher"

Sonra Helmut Schmidt geldi. O, Brandt'ın şiirsel vizyonerliğinden sonra, adeta bir matematik öğretmeni gibiydi. "Der Macher" - Yapıcı adam. Hamburg'un rüzgarlı limanından yetişen bu adam, II. Dünya Savaşı'nda Doğu Cephesi'nde savaşmış, sonra ekonomi okumuş, şehir planlamacısı olmuştu. 1974'te şansölyelik koltuğuna oturduğunda, Almanya'yı zorlu bir dönem bekliyordu.

Petrol krizi dünyayı sarsmış, enflasyon yükselmiş, işsizlik artmıştı. Schmidt, bu krizde Fransız Cumhurbaşkanı Giscard d'Estaing ile birlikte Avrupa Para Sistemi'ni kurdu. "Bugünün karları, yarının yatırımları, öbür günün işleridir" diyordu her fırsatta. Ekonomist kimliği, onu global bir lider yapmıştı. G7 zirvelerinde adeta bir orkestra şefi gibiydi.

RAF terörü sokaklarda kol gezerken, Schmidt'in "Mogadişu Operasyonu" ile rehineleri kurtarması, onu ulusal bir kahramana dönüştürdü. Yeşiller'in nükleer karşıtı protestolarına rağmen, enerji politikasından taviz vermedi. Ancak asıl tartışmalı kararları, silahlanma politikalarında geldi.

Schmidt, II. Dünya Savaşı'nda bizzat Wehrmacht'ta görev yapmış bir askerdi. Savaşın dehşetini görmüştü, ama paradoksal biçimde, barışın ancak güçlü bir savunmayla korunabileceğine inanıyordu. "Barış içinde yaşamak istiyorsanız, savaşa hazır olmalısınız" sözü, onun bu yaklaşımının özetiydi.

NATO'nun "çift karar" stratejisini savunurken, Alman solunun büyük tepkisini çekti. Pershing II füzelerinin Almanya'ya yerleştirilmesini destekledi. Ona göre, Nazi döneminin travmasıyla silahsızlanmaya gitmek, Sovyetler karşısında Avrupa'yı savunmasız bırakacaktı. "Silahsız barışçılık, tehlikeli bir yanılsamadır" diyordu her fırsatta.

Alman Silahlı Kuvvetleri Bundeswehr'in modernizasyonunu savundu, zorunlu askerlik hizmetini destekledi. SPD'nin geleneksel pasifist kanadıyla ters düştü bu konuda. Ama o, pragmatik güvenlik politikalarından taviz vermedi. Belki Brandt kadar sevilen biri değildi, ama kriz anlarında herkesin güvendiği adamdı.